

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бoshлаган

ҚОҶОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ,
ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, РОССИЯ
ФЕДЕРАЦИЯСИ, ТОЖИКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ
БОШЛИҚЛАРИНИНГ

МУРОЖААТНОМАСИ

Қозғоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси давлат бошлқлари 1993 йил 7 августдаги Москва учрашувида умуман мустақил давлатлар ҳамдустлиги тараққиёти астибобларига тааллуқли бар қанча масалаларни муҳокама қилиб, МДХ давлат бошлқлари кенгашининг ҳамдустлиги давлатлари иқтисодий иттифоқини бунёд этиш тўғрисида шу йил 14 майда қабул қилган қарори қандай бажарилаётганини кўриб чиқиш учун 1993 йил 7 сентябрда Москвада тўпналиш ҳақида мустақил давлатлар ҳамдустлиги давлат бошлқларига мурожаат этилди.

Қозғоғистон Республикаси номидан
Нурсултон НАЗАРБЕКОВ
Қирғизистон Республикаси номидан
Аскар АҚАЕВ
Россия Федерацияси номидан
Борис ЕЛЦИН
Тожикистон Республикаси номидан
Имомали РАҲМОНОВ
Ўзбекистон Республикаси номидан
Ислам КАРИМОВ

Москвадаги учрашув: АСОСИЙ МАСАЛАЛАР ҲАЛ ЭТИЛДИ

Россия ва Марказий Осиё давлатлари бошлқларининг Москвадаги учрашуви энг муҳим ҳужжатларни имзолаш билан ақуллашди. Унда Тожикистон-Афғонистон чегарасидаги ҳозирги кескин вазиятни барқарорлаштириш йўллари белгиланганига қўлай, ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик учун чинакам истибоблар ҳам белгиланган.

Россия Федерацияси пойтахтидаги учрашувда қатнашган давлат бошлқларининг иқтисодий масалаларга бағишлаб учрашуви ўтказиш зарурлиги ҳақида ҳамдустлик мамлакатларининг барча раҳбарларига мурожаатнома, МДХ чегарасидаги давлатларнинг ҳақида баёнотнома, Тожикистон-Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш чоралари тўғрисида баёнот, Афғонистон билан чегарада вазиятни кескинлаштириш тўғрисида БМТ Бош қотибига мурожаатнома қабул қилинди. БМТ Бош қотибига мурожаатномада можа роҳоматини билан қўйиб, бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қурастуқчиларини юбориш илтимос қилинган.

Имзоланган ҳужжатлар рўйхатининг ўзи Москвада давлат бошлқлари тўла ҳамжиқатликка эришганиларининг кўрсатиб турибди. Июль ойининг охирида Алматыда музокара олиб борган Ўзбекистон ва Қозғоғистон Президентлари Ислам Каримов билан Нурсултон НазарбЕКОВ шу учрашува ташаббускори бўлганига ҳаммага маълум. Улар Алматыда ҳамдустлик мамлакатларининг барча раҳбарларига мурожаатнома қабул қилган. Эдилар, Россия, Қирғизистон ва табиқий, Тожикистон бу мурожаатномага дарҳол жавоб қайтардилар. Тожикистон эса ўзи ўтказиётган сийсатдаги анъанага мувофиқ Москвага қурастуқчи юбориш билан чекланди, бетараф бўлиб турибди. А.Авалига кўнгина шарҳловчилар Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Россия пойтахтига келишини на батдаги учрашувлардан бири, бу учрашуви МДХ ҳали ҳам мажбуриятини, собиқ иттифокнинг мустақил республикалари ўртасидаги муносабатларда аҳиллик кўзга ташланаётганини кўрсатишдан иборат бўлади деб ҳисоблаган эдилар. Кўриниб турибдики, бундай тахминлар асоссиз бўлиб чиқди.

Бунинг устига, муайян «демократик» кучлар Ислам Каримовнинг учрашувага келиши арафасида можа роҳоматини кўриб қўйди. Бир қанча наирларда Тоғли Бадахшон раҳбариятининг гапларига асосланиб, шов-шўва сабаб бўлаган янги бар босилиб чиқди: гўёки Ўзбекистоннинг белгилари туширилган ҳарбий самолётлар тоғдаги қишлоқларни бомбардировка қилган, қурастуқчи қишлоқ ҳалок бўлаган эмас!

Бундай тўғриқиссиз гапларни тўғриқиссиз одамларгина тарқата олади, — деди Ўзбекистон Президентини бу ҳусуда қатъият билан. — Тўғри, қўшни Тожикистондаги вазиятга биз бефарқ қараб тура олмаймиз. Лекин, фақат Тожикистон ҳалқининг ўзи муаммоларини ҳал этиши, тараққиёт йўлини танлаб олиши лозим! Мустиқил давлатнинг ички ишларига ҳарбий йўл билан аралашуви тўғрисида гап бўлиши ҳам мумкин эмас.

Ҳақиқатан ҳам, кейин раддия эълон қилинди. Тоғли Бадахшондаги қишлоқларни чиндан ҳам МИГ-21 самолётлари бомбардировка қилган

фақат Марказий Осиё минтақасидаги давлатларнинг эмас; айни пайтда Россиянинг чегараси ҳамдир. У ерда барқарорликка эришиш учун шу тегарадаги муслимон давлатларининг, яъни, Эрон, Покистон, Саудия Арабистони ва бошқа давлатларнинг раҳбарлари билан бир стол атрофида ўтириб музокара бошлаш зарур. Тожикистон раҳбарияти ички муаммоларини сиёсий йўл билан, биринчи навбатда муҳолиф кучлар билан мулоқот бошлаш йўли билан ҳал этиши лозим. Лекин, Россия бошқа барча манфаатдор мустиқил республикалар каби чегарани мустиқамлаштириш, одамларнинг ҳалок бўлишига ва қон тўкилишига йўл қўймаслиги керак.

Хозир Россия пойтахтидаги учрашуви муваффақиятга ва самарали бўлди, деб ишонч билан айтиш мумкин. МДХ давлатлари бошлқларининг амал қилмаётган озлаб ҳужжатлар қабул қилинган кенгайтирилган мажлисларидан фарқли ўлароқ, бу ерда ҳамкорликнинг аниқ йўналишлари белгиланган. Бу қандай йўналишлар?

— Москвадаги учрашуви Тожикистон муаммолари ҳамда унинг Афғонистон билан чегарасидаги кескин вазият доирасидан анча ташқарига чиқиб кетди, — деди Ислам Каримов. — Биз иқтисодий масалаларга қатъият билан қараб, барча давлат бошлқлари ҳамкорлигини кенгайтириш ва мустиқамлаш зарур, деган яқдид фикрини айтдилар. Ўзбекистон ҳам Қозғоғистон каби рубль зонасида қолади. Бу ҳалқларнинг манфаатлари ва озуқандарига мос бўлиши тўғрисида. Бунинг устига, Россия федерациясининг раҳбарияти Марказий Банк йўл қўйгани каби, молиявий тартибсизликларни энди ҳеч йўл қўйилмайдиган, деб ишонтирди. Лекин, бу — биз ўз миллий валютасига ўтмаймиз, деган эътибор. Бу йўналишдаги ишлар бар давом этмоқда. Лекин, Ўзбекистон ҳам Қозғоғистон каби ўз валютасини жорий этиш учун зарур шароитини яратгани йўқ. Шошма-шошарлик билан ҳаракат қилишга не ҳожа? Ахир, бундай ҳаракат дарҳол миллионлаб одамларнинг тақдирига таъсир этдики...

Биз ўз мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик йўллари билан белгиланган. Лекин, бундан рубль зонаси эндиликда ҳамдустлигининг бошқа республикалари учун бекитиб қўйилди, деган маъно чиқмайди. Энди Тожикистон муаммолари ҳақида. Бу муаммо бугун минтақавий эҳтиётдангина иборат эмас. Гарчи чегарада давом этаётган бўлса ҳам, бундай шароитда уршга йўл қўйилмайдиган. Фақат муҳолиф кучлар ҳамда қўшни давлатлар раҳбарлари билан сиёсий мулоқотгина «Жафқаш тожик диверди» тинчлик бўладими ёки йўқми? деган ҳаётини муҳим саволга жавоб бериши мумкин.

...Шундай қилиб, Москвадаги учрашуви тўғрисида қатнашган давлат бошлқларининг тақдирини Россия пойтахти етилган иқтисодий масалаларни ҳал этиш, меъриий ва маърифий ҳамкорликка эришиш учун еттиччи сентябрь кунини ҳамдустлик мамлакатлари раҳбарларини кутиб олишга тайёрдир. Хозир бундан бошқа йўл йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас!

...Шундай қилиб, Москвадаги учрашуви тўғрисида қатнашган давлат бошлқларининг тақдирини Россия пойтахти етилган иқтисодий масалаларни ҳал этиш, меъриий ва маърифий ҳамкорликка эришиш учун еттиччи сентябрь кунини ҳамдустлик мамлакатлари раҳбарларини кутиб олишга тайёрдир. Хозир бундан бошқа йўл йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас!

Л. ЛЕВИН,
ЎзА махсус мухбири,
Москва.

БЎЛИҚ КЎСАКЛАР

Амударё туманидаги «Қишлоқ» ижара ҳўжалиги заршунослари жорий йилда 1300 гектар майдонга барака ургани қабил, гектаридан 25 центнердан сифатли хом ашё олишга аҳд қилинган эди. Аммо нўхллар энди чинбарг чиқариб турган пайтда, сўрункали ёққан ёмғир бу ҳўжалик даладарини ҳам четлаб ўтмади. Ўйлаб гектар ердаги чинбарг қайта экишга тўғри келди. Катта-катта майдонлардаги нўхллар эса қатқолоқ остида қолди. Асосий даромад пахтадан бўлганини тўғрилай миришкорлар кунини тўғри улаб меҳнат қилишди. Натижада бор нўхллар сақлаб қолинди. Кейинги экишларнинг эса алоҳида экишлар билан парвариш қилинганлиги тўғрисида тўғри қўйилганлиги текис ўса бошлади. Сифатли озиқ-лантисил, кетма-кет ишлар берилди. Чилла сувига қондириб сугорилди. Гўллар кирган гўзаларининг шона ташлашига йўл қўйилмади.

Айни пайтда ҳўжалик даладарига иш қизгани. Гўрқираб ўстан ҳар тўп гўзада 6—7 тадан бўлиқ кўсақ бор. Шоналари кўп, улар мўл ҳосилдан ишонча. Кўн кеча чилиши ишлари бошлаб юборилди. Экинчи шу даражага етказиш осон бўлмади. Моҳир меҳнаткорлардан Дурдубой Камолов, Бекберди Ойнибегов, Олимжон Камолов, тажрибали сувчилардан Омон Холмуродовларнинг меҳнати бу борада тахминга лойиқ.

Яхши дам меҳнатга ҳамдам. Сўлим шийонларда тўшқил пайти несиқ оқват ташқил қилиниб, меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқариши учун шароит яратилган. Газета-журналлар ўз вақтида етказилиб турибди. Заршунослар қузда салмоқли хирмон уюш иқтиёида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Х. ОТАМУРДОВ.

ОБ-ҲАВО

Ҳафтанинг биринчи қисмида республикамиз ҳудудига ҳаво булутлиги туради. Баъзи жойларда қисқа мuddатли ёмғир ёғиб, қақмоқ қақнайди, шамол кўчайиб секундига 15—20 метрда етади. Ҳафтанинг иккинчи қисмида ҳавонинг очик қилиниб, Ҳафта мобайнида ҳарорат унчалик ўзгармайди. Кечаси 15—20, жанубий вилоятларда 21—26 даража, қунадузи 31—36, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятлари ва Қорақалпоғистонда ҳарорат 37—40 даражага кўтарилади.

В. БУЛГАР,
обҳавошунос.

ҲАМ ДОН, ҲАМ КАРТОШКА

Уйчи туманидаги «Соҳибкор» жамоа ҳўжалигининг Исматжон Деҳқонбоев етакчилиги қилаётган бригада жамоаси жорий йилда 25 гектар майдонга бурдой экиб, режадаги 46 тонна

ўғинга 50 тонна сара дон олишди. Ҳосилни тез ва қисқа фурсатда йиғиб-териб олишда қомбайнинг ва тракторчиларнинг меҳнати айнақисса катта бўлди Қодирбой Рустамов, Иминжон Ақил

Ҳозир ҳосил тўплашда энг масъулиятли палла давом этмоқда. Эрта баҳорда ер текислаб уруғ эккан, уни қалб қўри, фидокорона меҳнати билан ундириб олган деҳқоннинг табиат бир неча бор синовдан ўтказди. Лекин у шониб қолмади. Қийинчиликларга қарши қўй йиллик тажрибаси, билими, маҳоратини қарши қўйди. Натижада қўлаб пайкаларда нўхллар сақлаб қолинди. Баъзи ерларда чигит қайта экилди.

Энди парваришни кучайтириш, ривожланишдан орқада қолган ўсимлигини мўл, эртаги ҳосил туғишини тамишлар керак эди. Бунинг учун деҳқон тиним билмади. Лозим бўлса кунини тўғри улаб ишлади. Мана, унинг ҳалол меҳнати натижаси кўриниб қолди. Кўн сайин туркираб кўкка бўй қўзайтган серава гўзаларда кўсақлар саф тортиди.

Ҳа, Шаҳрисабз туманидаги «Ленинград» жамоа ҳў-

жалигининг Равшан Назаров етакчилиги қилаётган пахтачилик бригадаси азаматлари шундай меҳнат қилдилар. Шунинг учун ҳам бугун уларнинг қайфияти яхши. Сабаби заршунослар мавжуд 87 гектар майдоннинг ҳар гектаридан мўл ҳосил етиштиришни режалаштиришган эди.

Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда гўзаларнинг ривожини давомлатиш керак. Пахтакорлар эса парваришни кучайтириб ҳосил баракасини кўпайтириш пайдани бўлишаётди. Айни пайтда бригадани тўғричи комплекс ишлов давом эттирилмоқда. Меҳнат беллашувида тажрибали механизатор Нозмат Аллаев барчага намуна.

СУРАТЛАРДА: пешкадам суворий Н. Аллаев ва гўзага ишлов бериш пайти.

Ш. СУЛТОНОВ олган суратлар.

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ ОЛТИНДАН ҚИММАТ

Боз кеч бўлса-да, пахта майдонларида тўла гектарлар ҳосил қилиниб, кўчатлар ҳам ўтган йилга қараганда кўпроқ сақлаб қолинди. Экин парвариши билан боғлиқ бўлган ҳамма агротехник тадбирлар ўз вақтида ва сифатли бажарилибди. Гўзага ишлов бериш, озиқлантириш ва култивация ишлари жадал суратда олиб борилди. Олти ойлик режаларини бажаришда ҳам силжишлар бор. Туман бўйича гўшт 105, сут 100, жун 135 фоз кишилар, бригада ва оила-завот сотиш, хашак тайёрлаш ишлари яхши йўлга қўйилган. Гўза парвариши «Янги ҳаёт», Навоий номи, Худойбердиев номи, «Бухоро» ҳўжаликлари ва А. Шарипов, Т. Долиев, М. Асқаров, М. Ризаев бошчилик қилаётган бригадаларда кўн-дундаги ҳар тўп гўзада ўртача 5—6 тадан бўлиқ кўсақ бор.

Барча бригадаларда дала меҳнаткашлари учун етарли шарт-шароит яратилган. Қўпгина ҳўжаликларда тушун оқватлар бепул берилмади. Мавсумий ва доимий ясли-боғчалар ишлаб турибди.

Бирок дўст ағитиб гапирди, деганларидек камчиликларни айтмасдан ўттишининг илоҳи йўқ, деб таъкид-

ладилар мусобақадорлар. Туманда 2 минг гектарга яқин гўза ривожланишдан орқада. Уларга яхши ишлов берилмаса, пахта кечки бўлади, нави пасаяди. «Деҳқон-бод» ва «Коммуна» жамоа ҳўжаликларининг кўпгина бригадаларида гўза парвариши талаблар даражасида эмас. Бу йил сув кўп бўлишига қарамай чанқатган ва ўт босган гўзалар борлиги мусобақадорларни ташвишга солди. Айниқса, «Қўқимбой» жамоа ҳўжалигида ахвол ёмон. А. Қамбаралиев ва У. Сиддиқов бошқараётган 1, 3-ағроучасткаларда култивация сифати яхши

зарбдор 50 кунлик эълон қилиб, гўза парваришини 20—25 сентябрга ҳаво давом эттиришни маслаҳат беришди.

Чорвачиликда қўлга кири-тилган баъзи муваффақиятларга қарамай, бу соҳа камчиликлардан ҳам холи эмас. Бир йил давомида туман бўйича 6936 бош майда мол камайиб кетган. Шундан 6000 боши «Ободон» жамоа ҳўжалигига тўғри келди. Паррандачилик умуман туманда ўсишига қарамай, «Испарон», «Дўстлик» ва «Қўқимбой» жамоа ҳўжаликларида қарамай, Ем-хашак тайёрлашда «Косонсой» ва «Коммуна» ҳўжаликлари энг пастки ўринларда. Беда-та сув бериш, тақририй экишлар энг талаблар даражасида эмас. Х. Жураев бошчилик қилаётган «Қўқимбой» жамоа ҳўжалигининг ем-хашак бригадасида 150 гектар бедор сувсизликдан қараб кетган.

Мева ва сабзавотларни териб давлатга сотишда Р. Охунова раҳбарлик қилаётган «Бухоро» давлат ҳўжалигининг айни кундаги иши ўрганишга лойиқ. Бўғбонлар 127 гектарлик ўрикзорда етилган ҳосилни 4 кунда териб, ҳаммасини қиммат, нархда давлатга топширган. Бошқа ҳўжаликларда ҳам бу соҳада иш қизгани. Янги барпо этилган қайта ишлаш корхоналарида мева ва сабзавотлардан турли махсулотлар тайёрланиб, савдога чиқарилаётган.

Пигилишда вилот ҳўжи-мининг ўринбосари, Ўзбекистон ҳалқ ноиб Носиржон Отахонов иштирок этиш ва қишлоқ ҳўжалик ходимларининг олтида турган хозирги долзарб вазифалар, жумҳурийтимиз мустиқлигининг икки йиллик тўғрини муносоиб кутиб олиш, вилот ва туманда осийотиш ва барқарор вазиятни вужудга келтириш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида батафсил тўхталди.

Пигилиш охирида «Испарон» жамоа ҳўжалиги бошқарувининг раиси А. Мир-бобоев, «Ленин йўли» қишлоқ Кенгаши раиси А. Қордобоев ва туман ҳўжи Т. Мурзаевлар сўзга чиқиб, мустиқ мусобақадорларнинг берган дўстона маслаларини миннатдорчилик билдирдилар.

Пўлатжон ҚАҲҚОРОВ.

Р. АКБАРАЛИЕВ.

ДИР

гойдил киришдик. 100
ктар ерда бoл хам барп
моқчиим. Эл дастурхон
неъмат тортиқ этишд
ктам Акримов, Амрилл
усупов, Матлуба Бақоев
лифизар Рустамова каб
инкярларнинг муносиб ҳис
си бор.

Фарход ЛАТИПОВ,
Дўстлик қўшма корхонас
раҳбари.

Саҳифани «Қишлоқ ҳақи
лати» муҳбири Вося НОСИ
ОВ тайёрлади.

«ЯНГИЙЎЛ» ФЕРМЕРЛАРИ

Республикамизда фермерлик ҳаракати бошланганга ҳали кўп бўлган йўл. Шунга қарамай Президентимизнинг бу борадаги фармонларини амалга оширишга дадил киришган вилоят ва туманларда илк тажриба тўпланди. Аммо ҳаётини зарурат ҳисобланмиш ушбу тадбирга ҳа-нузгача етарли аҳамият бермаётган раҳбарлар ҳам уч-райди. Уларнинг айби билан жойларда фермерлик ҳа-ракати кенг қулоқ ёймапти. Баъзилар ҳатто қўнғил совиб ташлаб кетишга мажбур бўлишмоқда.

Хўш, бунинг сабаблари нимада? Тадбиркорларга маҳал-лий ҳокимият тузилмалари ёрдам берадими? Қийнабди ташлаб кетишмайди? Шу саволларга жавоб олиш мақ-садида Янгийўл районидagi «Янгийўл» агрофирмасининг Навоий номи бўлимига бориб беш-олти хўжаликни ай-ландик, фермерлар билан суҳбатладик. Турни-турмуш-лари билан танидик.

Усмонов ТОЖИБОВЕ,
«Дехқонбой» фермер хўжа-лиги бошлиғи:

— Бир қарорга келишдан олдин кўп ўйладим. Иж-мо-ниятларимизни қамалдим. Кей-ин ари бердим. Баҳорда уч гектар ер ажратилди. Емон деб бўлмади, фақат бир қисми шўрланган. Шў-рини кетказиш учун зовур қазилдик. Хуллас, вақтин-утказмай қовун, тарвуз, по-мидор, ошқовқоқ эдик. Тўрт киши ишлаймиз. Пул тўлаб техникадан фойдаландик. Но-лийдани жойимиз йўқ. Фа-қат сув ва техника масала-сида бироз қийналдик. Шу муаммолар тегор ҳал этил-са, деган умиддам. Дех-қонда барча шарт бўлса, у ёғини эплаб кетди. Банди-у ёғи ҳисобини очиб учун ҳамма ҳужжатлар тахт.

Ҳомид ИСЛОМОВ, «Нав-рози риптас» фермер хўжа-лиги раҳбари:

— Беш гектар еримиз бор. Бурут шартномага кў-ра 17 тонна қарам, 6 тонна жўхори (ерма ҳисобиди), 8 тонна помидор топиридик. Бу йил 2 гектар ерга беда, 50 сотихга картошка, 50 со-тихга мош, бир гектар жой-га кечки тарвуз эканмик. 30 сотихда узум, қолган ер-да боз ташкил қилдик.

Утган йилги даромад ер-нинг ҳолатини ахшиллашга сарфланди. Йўқса кўзлаган

вожланишга йўл очилди. Ажаб эмас, вақти келиб Тошкентда ферма дўкони очас, маҳсулотни қайта ишлайдиган мити заводли бўлас. Булар ўз-ўзидан амалга оширмай. Қарс икки қўлдан деганлар. Фермер ғайратли бўлса, мутасадди идоралар мадад қўлини чў-зишса ўйлаганингиз амалга ошад.

Беш ака-ука 10 гектар ер сўрадик. Бошланганига 5 гек-тарга кўчиггани синаб кў-ринг дейишди. Тўғри масла-ҳат беришган экан. Техника-си беш гектарни эплаш осонми? Иккита сигирни со-тиб пулини ерга сарфладик. Бир гектарга тарвуз, 2 гектарга ошқовқоқ, 50 со-тихга макка, 50 сотихга по-мидор, қолганга мош, саб-зи, картошка, болгар қа-лампири, бақлажон уруғи қалдик. Хўжалик билан шартнома тўздик. Белгилан-ган миқдордаги маҳсулотни топирамиз.

Хўзир бешта қорамолимиз бор. Учтаси сигир. Йил охи-ригача жониворлар бош со-нини 15 тага етказамиз. Кенгуси йилдан сут етишти-ришни йўлга қўямиз. Фақат битта қамчилигимиз — те-хника. Шунга етишсак, ҳам-маси осон кўчали.

МУХИР МУЛОҲАЗАСИ. Тан олиб даркор, қишлоқ хўжалиги соҳасидидаги ту-б илоҳотларни амалга ошириш-да вилоятда Янгийўл райони пешқадамлардан саналади. Айниқса ўтган ярим йилда фермерлик ҳаракатини кенг қулоқ ёйдирди йўлида қў-нғиллар қилинди. Ўйлаб ян-ги фермер хўжаликларни ташкил топди. Ўғалик ҳис-си деҳқон қабилдиги ишончини кучайтирди. Ғайратига ғай-рат қўшди. Бу эса янгийўл-лик деҳқонлар доврғини яна-да оширажак.

Лекин баъзи мулоҳазалар-ни ҳам кези келганда айтиб ўттиш жоиз. Биринчиси, су-да масаласи. Суҳбатда фер-

га машҳур. Шунинг учун ҳам бизда фермерликнинг шу соҳаларига кўпроқ аҳа-мият берилапти. Не-не бо-роғларни пайхон қилиб беда ёки макка эктириш тўғри бўлмас. Усмон ота Юсупов-дек фидойи инсонлар бу ер-ларни бўстонга айлантирғи-ча озмунча заҳмат чекишди-ми? Бироқ бу чорвачилик чегараланади, дегани эмас. Уни йўлга қўйиш тадбирла-рини кўраймиз.

Оқини, деҳқон қовун-тар-вуз ёки бақлажон экиб мўл-ҳосил олгани билан ҳақиқий фермер бўлмайди. Ҳақиқий фермер йил бўйи заминдан фойдалана билиши шарт. Фермерлик касби ҳалоллик-ни, ҳисоб-китобни яхши қи-лади. У техникани жуда ях-ши тушуниши лозим. Иложи бўлса олдин уларни бир йил, ярим йил ўқитиш жоиз. Ў-ғранишсин, мулкчиликнинг моҳиятини тушунишсин. Янгида ҳузурига бир киши келиб мақсадини айтиди: «Ер беринг, фермерлик қилмоқчи-ман». Яхши, томоққанғизда ҳозир нима етиштириясиз, деб сўрадим. «Дам бериб қўйсанамиз». Йилда неча марта ҳосил оласиз? «Бир марта». Ҳақиқий фермер ка-мида икки-уч марта ҳосил олиб, юртни боқадим, дедим.

Районимиз бўйича фер-мерларга 600 гектар жой ажратилган. Шу бўйича 60 фойаз егалари қўлга ўт-ди. Шу йил ер олганларга уч гектардан бердик. Ишлаб кўришсин, кўчлари етса, э-плаб олсин, яна қўшладим. Бир-икки йилда қим нимага қодирлиги кўринадим. Тех-ника таъминоти ва таъмирлаш илораси қонда фермерлар учун махсус дўкони очдик. Истаган керакли эҳтиёт қи-мларни олишлари мумкин. Ижарага техника берилади. Марҳамат, истаган вақтла-рида фойдаланишсин. Олди-мизда катта вазифалар ту-рибди. Янгийўл фермерлари кўп нарсаларга қодир экан-ликларини исботлашди ҳа-ли. Инсон қўлга киритган ютуғидан ҳеч қўнғил тўлмас-лиги керак, деб ўйлайман. Тўлса, изланишдан тўхтай-ди.

РАЙОН ҲОКИМИ
А. ЮСУПОВ ИЗОҲИ:

— Маълумки, районимиз-нинг асосий қисми деҳқон-чилик ва боғдорчиликка ихтисослашган. Миришқору соҳибкорларимиз сабзавот-чилик, мева ва узумчиликка яратган навлар етти иқлим-

РАВШАН БОБОМУҲАМЕДОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»
муҳбири.

Бозор шароитида хўжалик юритиш

ЙЎЛОВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

Равон йўлдан шитобла елиб бораёт-ган автобустга қўнғил тушганда бир зум ҳаёл суриб орқасидан тикилиб қол-ган пайтларингиз бўлгандир. Автобус салонидида озода, юмшоқ ўриндиқларга ястаниб ўтирганича мазза қилиб кета-ётган кишиларга ҳавас қилишингиз та-ний. Йўловчи бўлиш гаштли, автобусда сайр қилиш ҳузуридон манзилнингизга етгунча ҳайдовчи сизга хизмати билан парвона. Турли тақдир ағалари билан суҳбатлашиб, қўнғил чигалини ёзасиз, мириқиб ҳордиқ чиқарасиз, ёғимли музика тинглайсиз...

Биз, автотранспортчилар йўловчи автосалонда ўзини эркин, хушвақт ҳис-этсин, мириқиб дам олсин деб ихтири-миздаги ҳамма имкониятларни ишга солганмиз. Яқин-яқингача автобус ҳай-довчилар учун йўловчи масаласи муа-мом эмас эди. Негаки, автобусда юриш арзон, қулай эди. Масалан, Сирдарё шаҳридан тоза, оппоқ жылд билан ўра-ган юмшоқ ўриндиқга ўтириб, Тош-кентга етиб келган йўловчи кира ҳақи-га бор-йўғи 3 сўм 60 тийин тўларди. Эндилкида бу масофанинг хизмат ҳақи-га 750 сўм тўланмоқда. Бозор иқтисо-дийти муносабатлари қарор топа бош-лаган ҳозирги кунда автобус сало-нарини йўловчига тўлдирш мўшкул бў-либ қолди.

«Сирдарьатранс» бирлашмаси, жум-ладан унинг бўлинмаларидан бири Сир-дарё автобус-таксимот корхонаси учун 1992 йил оғир кетганди. 40—50 киши бемалол суяниб ўтириб кетадиган «Ика-рус» автобус салонлари 5—10 йўлов-чиси билан Тошкентга, волийдаги ша-ҳарларга, Самарқанд, Бухорога қат-нади. Узоқ йиллар давомида таркиб топиб шаклланган ишчан, интизомли жамоани сақлаб қолиш, уларнинг оила аъзоларини иқтимоий ҳимоя қилиш маъмуриятдан ҳушёрлик, сабот ва маҳор-ат талаб қилди. Бозор шароитининг ҳамма инжиқликларига мардонавор бар-дос берилди. Ўз навбатида бозор иқти-соидиети жамоамизга ишбилармончасига чиниқиб, хўжалик юритишнинг янги, илгор усулларини жорий қилиш макта-би бўлиб хизмат қилди. Ишчи-хизмат-чиларимиз кўнмаклар ҳосил қилишди. Бозорнинг «ўзинг учун югуриб ел» қабиллида қаттиққўл шори кишилари-мизнинг онгиди ўзгариш ясади. Улар жон қуйибди ишлайдиган, серҳарфала, абири кишилар бўлиб қолдилар.

Бозор сабоқларини қим қанча тезлик билан ўзлаштирса шунча соз, ижобий натижаларга тез эришадим. Жорий йил-нинг ўтган олти ойида автотранспортчи-ларимиз ҳал қилувчи, асосий кўрсаткич-лари бўйича режа топириқларини му-ваффақиятли урдаладиқлар. Чунки, автотранс қўлданлиш коэфффици-ти 0,625 кўрсаткичи ёки 100,0 фойа-зи, йўловчи ташиндан келган даромад 43.180,3 минг сўмин, яъни 104,5 фойа-зи ташкил қилди. Ёғил такс машина-ларини йўналишга чиқариш бўйича бел-гиланган режа ҳам 100 фойаз бажарили-ди. Уларнинг даромади 7.832 минг сўмдан ошди, 104,8 фойага етди. 1992 йилнинг шу даври билан таққослаганда жами да-ромад 862 минг сўм ортқ бўлди.

Камтарона бу ютуқ шубҳасиз жамоа-ни қувонтиради. Кучига ғайрат қўшиб, ўзига бўлган ишончини мустаҳкамлай-ди. Жамоа аъзолари бозор шароитида меҳнат қилиш сирларини кўт билан ағал-лайптилар. Маълумки, автобуслар чип-тас қимматлидир. Йўловчилар оқими темир йўл хизмати сари оғиб кетди. Қолаверса одамлар бирор жойга ўйлаб борадиган бўлишган. Зарурат туғилган-да ҳам арзонлиги учун темир йўл хиз-матидан фойдаланишди. Хуллас биз учун рақобатли меҳнат бошланди. Тез, арзон ва қўлай ҳисобланган автотран-спорт хизмати ўз шухратини тиклаши мўқарар. Йўқотилган йўловчиларни қайта жалб қилиш борасида жиддий иш-ларни амалга оширяймиз. Корхонанинг асосий бисотини ташкил қилган 200 та автобус салонлари дид билан жиҳозлан-ди. Деразаларга рангли, харир пардалар тортилиб, ўриндиқларга оппоқ сурп жиндлар қийғизилди. Узоқ манзилга қатнайидиган автобус йўловчилари учун қўй ташкил қилинди. Йўловчининг қан-ча ҳақ тўлашини кўрсатнадиган лаҳза кўзга қўринарли жойга илб қўйилган. Бошқа қўлайликлар ҳам муҳайё қилин-моқда.

Янги усулда хизмат кўрсатишга ў-ганимиз ҳам йўловчи манфаатларига мос келади. Йўналишга чиққан автобус ҳайдовчиси даромад келтириш топи-рини бажариши шарт қилиб қўйилди. Шўфёр кира ҳақини қўлайтириш, режа-чи бажариш учун эндиликда йўл четиди сарайиб турган йўловчига тўхтайди. Чунки автобус бўш кетса ҳам ё унда 50 киши ўтирган бўлса ҳам мотор ўша бир хил миқдордаги ёғилгини сарф қи-лади.

Йўналишли такс машиналар имко-ни.

ят даражасида ишлаб олмаптилар. Са-баби, қира ҳақи қиммат 80 сўм. Бу йўловчиларга малол келаяпти. Агар ки-ра ҳақини арзонлаштирсак, йўловчилар соини кескин ошириш мумкин бўларди. Биз кира ҳақини 80 сўмдан 50 сўмга тушириш таклифи билан Сирдарё ша-ҳар ҳокими олдида чиндик. Таклифимиз ўрганилмоқда. Агар у ибобатда олinsa, бундан биз ҳам, йўловчи ҳам фойда кў-ради.

Сирдарё вилоятининг ўзига хос томо-ни унинг ҳудудида неча ўнлаб миллат вакиллари истисноқ қилинган. Агар ки-ринг меҳнат жамоамиз таркибиди ҳам ўзбек, рус, қozoқ, тожик, татар халқла-ри вакиллари ахил-иноқ меҳнат қи-лашади. Улар бир-бирига меҳрбон, оқи-батли. Биз таркиб топан ана шу дўст-лик ва ахиллиқни йфтиҳор туяимиз, уни асраб-авайлашга ўзимизни дахлдор би-лаимиз. Вилоятнинг район ва қишлоқла-рига қатнайидиган ҳайдовчиларнинг ши-ринсухан, хушмуомала бўлишига ало-ҳида эътиборни қаратганмиз. Жанжал чиқарган, йўналишга бориб шикоят бў-лишига сабабчи бўлган ҳайдовчиларнинг худди жиддий муҳомана қилинади. Иш-чи-хизматчиларни иқтимоий ҳимояга олган, уларга қўлай шарт-шароит яра-тиб берган корхона маъмурияти ва ка-саба уюшмаси улардан самийийлик ва хушмуомалалиқни, йўловчига одоб би-лан муомала қилишни қаттиқ турб-талаб қилмоқда. Шу тўғрйлими ниҳо-нада аҳиллик ҳукмрон.

Бозор иқтисодиёти меҳнат жамоа-мизни пўлатдек толамолда, касб маҳор-атини мислсиз оширмоқда. Ҳар бир ки-ши ўз иш ўринини қадрига етати. Умум-жамоа муваффақиятига кўпроқ ҳисса қўшиш иштиёқиди ёнади. Мақсад сари интилишди, ички имкониятларини ке-гайтириш ва ишга солишда бу сифатлар қўл келмоқда. Валижон Бегматов, Вик-тор Гусакон, Ихтиёр Султонов, Мансур Соликов, Эрнин Усмонов, Хусан Мурхо-нов, Асқар Пулатов сингари ўнлаб ҳай-довчиларимиз фидокорона меҳнат қи-лаётган.

Барака тежамда. Бу доно мақолининг моҳиятини бозор шароити яна бир қар-ра намойиш этди. Илгари ҳайдовчилари-мизнинг аксарияти эҳтиёт қимлар ёки ёғилни етишмаслигидан волишарди. Эндиликда эҳтиёт қимлар ўз мулдатини икки ҳисса орғичи билан ўтказмоқда. Биргина шу йилнинг ўтган олти ойида Абдулла Тешабоев, Фаёуллага Йўраев, Ринат Муротов, Эрнин Усмонов, Фарид Мухаммадзонов каби неча ўнлаб ҳай-довчиларнинг ҳар бири 150—200 минг сўмлик эҳтиёт қимларини; Жаҳонгир Муротов, Виктор Гусакон, Маъруф Шерматов ва бошқаларнинг ҳар бири 200 литрдан ёғилгини тежаб қўлишга муваффақ бўлдилар.

Корхонамиз ахли Ўзбекистон Муста-қиллиги кунининг икки йиллигини му-носиб ютуқлар билан қутиб олиш, улғу-айёни асда қолдиган даражада нишон-лаш учун астойдил интиломда. Асосий мақсадимиз йўловчиларга беникус намунали хизмат кўрсатишдан иборат.

Отабек РАЗЗОҚБЕРГАНОВ,
«Сирдарьатранс» ишлаб чиқариш бир-лашмасига қарашли Сирдарё автобус-таксимот корхонасининг бошлиғи.

ЭКСКАВАТОР КЕРАК, АММО...

«Тошэкс» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси бир қар-аганда, ўзига хос бўлмаган иш билан шуғулланаётганге ўхшайди. Собиқ Иттифокда-ягона бўлган, ботқоқлик жой-ларда ишлайдиган экскаватор ишлаб чиқарадиган бу бир-лашма яқинда жўхорини қайта ишлайдиган ҳамда мева-ларни қуритадиган жиҳозлар ишлаб чиқаришга киришди. Бундан ташқари, бирлашмада унча катта бўлмаган бетон қорийди-ган ускуналар ҳамда кичик тракторларга мўлжалланган арваланар ҳам ишлаб чиқари-ляпти.

Тошкентлик машинасозларни бундай маҳсулотлар ишлаб чи-қаришга ҳозирги иқтисодий ва-зият мажбур қилди. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган асосий маҳсулот — экскаваторларни ҳозир ҳам Россия Федерация-си, Беларусдаги корхоналар жон деб сотиб олишгаётган бўлса ҳам, уларни ишлаб чи-қариш суръати пайсаган. Бу ерда гап техниканинг қиммат-лиги ёки керакли ускуналар-нинг етишмаслигида ҳам эмас. Ҳаридорларга ҳозир сифат жиҳатидан буткул янги бўлган гидравлик машиналар зарур. Аммо, бундай машиналарни ишлаб чиқаришнинг йўлга қў-йилишига ҳали анча бор. Шу-нинг учун ҳам бирлашма раҳ-барияти Россиядаги энг йирик Тверь экскаватор бирлашмаси билан шартнома тўзди. Твер-лик машинасозлар тошкентлик ҳамкасбларини гидравлик ус-

Уйчи туманидаги «Зарбдор» жа-моа хўжалиги деҳқонлари ҳалол меҳнат қилиб, пиёздан мўл ҳосил етиштирдилар. Аини кунларда ҳо-силни йиғиштириб олиш қизгин. Пиёз тайёрлов идорасига пешма-пеш етказиб берилиши билан бир

қаторда хўжалик аъзоларига арзон нархда сотилаётди.

СУРАТДА: пудратчи Собиржон Набиев (чапда) сувчи Турсунбой Эргашевлар ҳосил қўғидан мамнун.

А. ЮСУПОВЕ олган сурат.

ҲАРҚАРИЧ ЕР ҲИСОБДА

Болалигимда заминнинг онага қиёс қилинишини эшитганимда ҳайратлангандим. Улғайиб, олий қилгоҳда таҳсил кў-ргач, меҳнат фидоилигини бош-лагандан сўнг-у таъриф чу-қур маънога эга эканлигини англадим. Ун уч йилдирки, бош ирригатор бўлиб ишла-йман. Ана шу йилларда қи-рий олти минг гектар ерни бир неча бор кезиб чиққан бўлсам керак. Деҳқон ёки ҳислот далага борганда гўза, бугдой, сабзавот ёки по-лиз экинлари билан сирлаша-ди. Ранг кўр, ҳол сўр деган-ларидек, экинга қараб сув, ишлов ёки озуқа кераклигини англайди. Мен ҳам замин қал-бига қулоқ соламан, дардла-рини тинглайман. Ер ости су-ви «хуруж» қила бошлаганини, маҳаллий ўғитга ташналиги ки қўп йил бир экин экила-вериб, заминнинг тинка-ма-дори қуриётганини англай-ман. Далада ҳарсанг кесаклар қўчиб ётибдими, билингки, она ер «бевозат», Ерни эъоз-ламаган деҳқон мўлжалиди

ҳосилини ололмаса, ўзидан но-лиши керак. Чўки ернинг ёғили бўлмайди. Қизирқ чўли ўрнида йирик пахтачилик ва боғдорчиликка ихтисослашган хўжаликлар ташкил этилган. У инсон эзми-да, эл қоринни тўқ, устини тўқ қилмоқда. Бир гектар пахта майдони хўжаликка тўрт оз-минг сўмгача даромад келтир-моқда. Бозор шароитида бу жуда муҳимдир. Хўжалик-мизда 5600 гектар сугорилин-ган ер бор. Шундан 3600 гек-тариди пахта етиштирилади. Деҳқонларимиз бўлтур ҳар гектар майдондан 34 цент-нердан хирмон кўтардилар. 560 гектарда бошоқли дон, 230 гектарда маккажўхори, 860 гектарда беда ўстирилади. 119 гектарда мевали боз бор. Барча экинлардан мўлжалдан ҳосил олинаётганлигини му-ҳим шартлардан бири деҳ-қоннинг ерга муносабати ў-згарди. Бир неча йилдирки, пахтачиликда техника самара-ли қўлланилмоқда. Илгари қаратганин боши ёки адоғида

грамма асосида фойдаланиш-ни йўлга қўймоқдамиз. Деҳ-қончилиқда тупроқ унмудорли-гини ошириш, маҳсулотни кў-пайтириш тадбирларидан яна бири алмашлаб экинни тўла йўлга қўйилганлигидир. Ҳар йили пахта етиштирилган уч дала бўзилиб, ўрнига беда ва озуқбоз экин экилади. Нати-жада ҳар ўн йилда экинзор бир қарра яшариб, тупроқ се-рурум бўлади. Мелиоратив ишларини улуғсиз олиб бор-масдан ерни соғломлаштириш мумкин эмас. Хўжалигимизда 204 километр масофадаги ёлпқ коллектор бевосита сув хўжалиги бошқармаси тасарру-фига. Ушбу сув йўллари яхши ишловни учун таъмирлаш ва вақти-вақти билан уларни ювиш ишларини амалга ошир-моқ зарур. Афсуски, бунга етарли эътибор берилмапти. Хўжалигимиздаги ёлпқ кол-лекторларнинг ярмидан кўпи ишламаслиги тўғрйли қерий минг гектар ернинг ҳолати яхши эмас. Оқик зовурларни тозалашни ўз кўчмаси билан амалга оширяймиз. Ҳар йили 1,2—1,5 миллион сўм маблаг сарфлаб, 45—50 чакирим узунликдаги зовур тартибга келтириляпти. Акс ҳолда мўлжалдаги ҳосилни олиш қийин.

Бу фикрларни алоҳида та-кидлашнинг боиси бор. Ер ҳалқимизнинг, мустакли Ўзе-бекистонимизнинг бебаҳо ка-зи-си. Унинг қариндаги ҳар қандай бойлик, у оптин, нефть, кўмир ёки туз бўладими қатъ-

ий назор, ана шу замин маҳсу-ли. Иттифок тарқалган, Россия федерациясида икки йилдан берин ерни хусусийлаштириш тўғрисида баҳс бўлмоқда. Вақтида оқоратупроқ ерлар-ни ўзлаштиришда жуда кўп ўзбекистонликлар иссиз жой-ларини ташлаб, у ерга бориш-ганди. Улар ўз дйёрларига қайтишган, минг-минглаб гек-тар майдонлар фойдаланмас-дан бўш қолди, ўйлаб қиш-лоқлар кимсасиз. Эҳтимол, Россия шароитида ер хусусий-лаштирилса, одамлар бўш қолган қишлоқларга қўчиб боради, деҳқончилик ёки чор-вачилик билан шуғулланилар, деган фикр назарда тутилёт-гандир. Қўшни Туркменистон-да мавжуд ернинг атиги 8—10 фойаздан фойдаланилар экан. Шу бос заминни хусу-сийлаштириш уларнинг шаро-итида эҳтимол бирор нати-жа беради. Балки бизнинг рес-публикамизда ҳам ерни хусу-сийлаштириш фикрини илға-ри сураётганлар бордир. Чўки ҳаётимизда ҳам бера-ётган ўзгаришлардан ҳен би-рини кўз юм олмаймиз. Лекин юртимизда бирорта қиш-лок эгасиз, ер ташлабдиқ аҳ-волда, деган хабарни эшитга-мизми йўқ. Яқин-яқинда янги ер ўзлаштирилиб, қўйла хўжа-ликлар ташкил этилганда ҳар қишлоғи 30—40 гектар майдон тўғри келарди. Давлат қурган уйлар етарли эди. Ҳозир чўл-даги бирон-бир хўжаликда иш-чи кучи тақчил, ишлайдиган одам-йўқ, деган гапини эшит-

майсиз, масе... хўжал-ти-мизда далада ишлайдиган ҳар бир кишига икки гектар ҳам ер тўғри келмаётди. Суғорилди-ган ер майли, ҳатто яёловлар-мизда чўпонлар ўртасида че-гара бор.

Ерни хусусийлаштириш тў-ғрисида гап-сўз бўладиган бў-лса, мен ҳақимизнинг милли урф-одати, турмуш тарзини ҳисобга олган ҳолда бунинг ҳолати йўқ, деган бўлардим. Мени учун бу фикримни хў-жалигимиз мисолида таҳлил қилиб береман. Юқориди айт-ганимиздек, хўжалигимизда 3600 гектар сугорилгандиган ер бор. Деҳқончилиқда 3200 ки-ши меҳнат қиладим. Хўжалик ҳудудига 2400 оила, яъни 22 минг аҳоли истисноқ қилинади. Бугун ана шу аҳолини иш би-лаш, таъминлаш, давлат қў-лусининг заминиди. Агар ер хусусийлаштирилиб, ҳар бир кишига бир-икки гектар бирик-тиладиган бўлса, бу жиддий қийинчиликларни туғдируши таъйин. Ававало, одамлар ўта-сидаги муносабатларга дарз кетади. Ер етасидан қолган деҳқон маош олиб, рўзгорини тейратётган ишдан ҳам аж-ралиб қолшиш мумкин.

Яна бир тарафи, ер деҳқон тасарруфига ўтган, биз ҳозир етиштирётган пахта, дон, саб-завот ва полиз маҳсулотлари-га эза бўлмаймиз. Чўки у келаси экиндан мўмай даромад келадиган бўлса, ўшани ўсти-ради. Кейин ҳамма ҳам бир хил ишламайди. Бундай дей-

Абдумурод ЭШИМОВ,
Қизилқум районидида «Йўл-ба-ба» давлат хўжалиги бош ирригатори.

Ўзбегим оғоби бу

Насовий хислатлардан бири мулоимлик. У босқинчи ваъналик, ақл-фаросатда юз кўрсатади. Айни вақтда бу фазилат кўпроқ аёллар учун яратилгандай. Ҳа, мулоимлик, нафосат, лафозат ва назокат ҳеч шубҳасиз аёлларга хос хазина. Буларга меҳрибонлик, раҳм — шафқат, мурувват каби хислатлар эш бўлиб, унинг жозибасини янада оширади.

Аёлнинг меҳр тўла кўзларига боқиб руҳингиз тиниб қалади. Нурли ҳиссидадан заъв-шавқда тўласиз, майна ва мулоим муомаласидан эса кўнглингиз тоғ бўлади. Шундай пайтларда аёлларнинг борлигига минимарта шукр қилиб, Тангридан уларга омонлик, тинчлик тилаймиз.

Дилбар, фарштали аёллардан бири республика «Фан» нашриётининг бўлим мудири Лафозат опа Эркиновадир. У исми жинсига мўнадил лафозатли инсонлардан. Сухбатлашсам баҳар-диллим очилиб, қалбим кўнглимга тўлиб, чарқоқларим унутилиб кетади. Худди ўз онасидан баҳра олган тўладек яйраб кетаман. Беозоргина, майин сўзлари доимо мени лол қолдиради. Лафозат опад қандайдир сирли, илоҳий бир меҳрибонлик борки, бундан нафақат фарзандлари балки атрофдагилар ҳам маънавий озуқа оладилар. Ҳар гал она билан мулоқотда бўлганимда мулоимлик, майинлик бор жойда оқсоқиллик, ором, меҳр-муҳаббат ҳукмрон эканлигига иймон келтираман. Шунда хотирамда Муҳаммад

Пайгамбарнинг ҳадисларида баён этилган: «Мулоимлик — ҳикматнинг бошидир», деган пурҳикмат сўзлари жонланади. Ёшлигимдан она меҳрига зор бўлганимдан ёни аёлларнинг замин учун, умуман тирликлари учун бетақдор хизматларининг буюклиги туфайли оналарга меҳрим битмас-тутамасдир. Табар-руқ заминнинг бетақдор туҳфаси ҳисобланмиш оналарга сажда қилиб, уларнинг

ма-ҳаммасининг ижодкорлари оналардир. Улар туфайли дунёда, эҳтилоғи яхшиликлар бўй кўрсатиб, инсоният беэвоқ камолга эришади. Устоз адиблардан Шўхрат домла таърифлаганларидек: Сиз борсиз — оламнинг ҳусни баркамол. Сиз борсиз — бу олам кўрсатар жамол. Сиз борсиз — гулларнинг сирини, атри ўзгача. Сиз борсиз шонлар сатри ўзгача.

Қилинг, токи улар сиздан ризо бўлсинлар. Ушбу ҳаёт хулоса ўринли, исбот талаб қилмайдиган ҳақиқатдир. Аёлларда ана қанчалар сирли томонлари борки, ҳаётки ўзлари ҳам батамом тушуниб етолмайдилар. Умуман ҳаётдаги, турмушдаги ҳар бир кадам аёлсиз босилмай-дигандай туюлади. Уларнинг хислатлари ҳақида гап кетса, саранжом-саранжомликлар ҳақида сўзламоқ фарғ.

лиги учун курашади, югуради, елади. Ҳа, дўстларим, хоҳлайсизми-йўқми, асл ҳақиқат мана шу: оналарга бирини икки қиладиган ҳам аёл, кемтикларни битказувчи ҳам аёл.

Фикримиз саёлашиб, ақлимиз ўтмаслашиб қолган пайтларда доно халқимиз ақл хазиналарига мурожаат қилиб, кўмак сўраймиз. Халқ дурдоналари фикримизни тиниб қалади, ақлимизни пешлаб мадад беради, тўғри йўлга бошлайди. Мана, бу борада ҳам ажойиб бир ҳикмат бор. Унга эътибор беринг. «Аёл чақани сўм қилса, эркак сўми қаққага айлангандир». Мутлақо ҳаётини хулоса. Дарвоқе, тежамкорлик билимининг билимдон аёллар. Уларнинг табиркорлиги туфайли рўзгордаги кемтиклар бекилади, камчиликларга барҳам берилади.

Аёллардаги донолигун камтарлик оила оқсоқиллигига, бахти. Уларнинг қўлларидан гул унади, барақа ҳам бутун бўй-бастини аёлларда жамул-жам қилган. Кўча-кўйдаги кўнжорқондек кийиниб, ясангириб қўйилган ўғил-қизларга кўзим тушса, беихтиёр уларнинг оналари ҳақида йўлаб, уларнинг ҳизмати хотирамда гавдаланади. Ҳаётнинг фаршталаси ҳам, саранжом ҳам аёл. Уларни ана шу хайрли ва савобли ишлари учун қанчалар ҳурматласан, шунчалик сўз. Қалби уммон, бағри кўш, бутун гўзалликлар ижодкор аёлларимиз бахтимизга соғ-саломат бўлишсин!

Мусоқул Усмонов,
профессор.

САРИШТАЛИК — ФАРИШТАЛИК

буюк қалби, меҳри олдиде таъзим бажо айлал, бисотимдаги дил сўзларини улар шайига тизгим келади. Аммо лойқоқ қалима то-полмай дилтанг бўлиб қоламан. Шунда бобоналонларимизнинг ўтти сўзлари нур бўлиб оналар ҳақидаги анвойи гулдасталардек ифори, гўзал тизмаларини кўлимга тўтқади. Мавлонолардан бири «Она қалби ҳикматларга тўла бир манбадир» деса, иккинчиси, «Аёллардаги майинликни қўши-лиши улардаги гўзалликни боқиб қилади» дейди. Ҳа, дўстларим, дунёдаги барча гўзалликлар аёлларга бориб тақалади. Майинликдан ширинсузликка, мулоимликдан назокатгача, вазминликдан босқинликкача ҳам.

Сиз юрган боғларнинг файзи ўзгача... Ҳа, уларнинг оналиги — буюк, доғлиги — буюк, саришта доғлиги — буюк, саришта доғлиги тигувчилик — буюк... Эҳ-ҳе, аёл гўзаллиги, она меҳрини таърифлаш амри маҳол, у ҳар қандай таърифдан улуғроқдир. Муҳаммад пайгамбаримизнинг ҳадисларида шундай жумлалар бор: «Сизларнинг яхшиларингиз ўз аҳли аёлига (хўшмуомалала бўладиганларингиз)». Нима учун шундай деб ўйланиб қолсангиз, чор атрофдан бир майин ва ёқимли сас таралаётгандай ҳис қилсангиз: «Эй одамлар, Сизларни дунёга келтирган, Сизларга жону қон ҳаёт шарт этган — яратувчилар қошида сажда

Хонадоннинг ободлиги, оналигини аҳиллиги, фарзандлар камоли, оғаниларнинг бир берига меҳр оқибати аёлларнинг табиркорлиги, донолигун саранжом-саранжомликка боғлиқ. Оналардаги камтарлик оила оқсоқиллигига, бахти. Уларнинг қўлларидан гул унади, барақа ҳам бутун бўй-бастини аёлларда жамул-жам қилган. Кўча-кўйдаги кўнжорқондек кийиниб, ясангириб қўйилган ўғил-қизларга кўзим тушса, беихтиёр уларнинг оналари ҳақида йўлаб, уларнинг ҳизмати хотирамда гавдаланади. Ҳаётнинг фаршталаси ҳам, саранжом ҳам аёл. Уларни ана шу хайрли ва савобли ишлари учун қанчалар ҳурматласан, шунчалик сўз. Қалби уммон, бағри кўш, бутун гўзалликлар ижодкор аёлларимиз бахтимизга соғ-саломат бўлишсин!

Мусоқул Усмонов,
профессор.

*
Касби тумани марказида жойлашган совутгичларни сошлаш устaxonасида ойлик режалар муттасил адо этилмоқда. Энг асосийси миқозларга қўйилгангидек хизмат кўрсатилаяпти.

СУРАТДА: тажрибали таъмирловчилар Низоми Ботиров (чапда) ҳамда Мурод Ҳайдаров иш устида.

Б. ИСМОИЛОВ
олган сурат.

РОҲАТИЖОН ЧАНҚОВБОСДИ

ЎЗБЕКИСТОН иссиқ иқлимда мамлакатлардан бири бўлиб, айниқса ёз ойларида ҳарорат кўтарилади. Кунлар исб кетиши билан инсон танаси кўп сув, минерал тузлар ва турли витаминларни йўқотади. Киши танасида сув миқдорининг камайиши ўз навбатида ташналикни тудиради. Бироқ ташналик сабабини ва уни қондириш усулларини билимаслик инсон танасини оғир ҳалокатга олиб келиши мумкин. Шу босқидан ҳар бир киши ташналик вақтида содир бўладиган ҳолатларни, уни қондириш учун иллатиш мумкин бўлган ичимликлар турини яхши билиши зарур. Бу унга иссиқ жазирамда кунларда ҳам ўз кучини юқори даражада сақлаш имконини беради.

Сувсиз ҳаётни тасаввур этиб бўлмайди, у киши танасидаги ҳар бир тўқима, ҳар бир ҳужайра таркибининг ажралмас қисмидир. У танада содир бўладиган барча ҳаётий жараёнларда фаол иштирок этади. Ўрта ҳисоб

билан олганда вояга етган одам бир кеча-кундузда 2,5 литрча сув ичиб туриши керак. Танага сув моддасининг кам кириши ва унинг бадандан кўпайиб чиқарилиши натижадаги томоқ қуриб, сувга бўлган эҳтиёж кучаяди, бу ҳолатни ташналик ёки чанқоқлик деб аталади.

Ташналикни қондириш ва тананинг меърида ишлатилинган таъмин қилиш, ичиладиган сувнинг миқдори ва сифати кўп жиҳатдан боғлиқ. Сувга бўлган эҳтиёжни қоплай оладиган чанқовбосди ичимликларни қўйида, ги гуруҳларга ажратиш мумкин. Нордон, ширин, шўртанг ичимликлар, газли ва газсиз ичимликлар, турли хил қайнатмалар ёки шарбатлар тайёрлаш мумкин.

Ўзбекистон шароитида тавсия этилган ичимликлар орасида кўк чой, қатиқ ва чалоп алоҳида ўрин тутаяди. Бундай ичимликлар кишида пайдо бўладиган ташналикни бартараф этишга қўлай, балки уни оқиллиқ билан

длар билан таъминлайди. Қатиқ ва чалоп ичак бўшлиғида иссиқ жазирамда кунлар оқсатини осонгина ҳазм бўлишига шарт-шароит яратаяди.

Чанқоқликни босиш мақсадида сабзавот, ҳўл ва қуруқ мевалардан олинадиган шарбатлар ва қайнатмаларни ишлатиш ҳам яхши натижа беради. Бундай ичимликлар таркибида турли-туман минерал, дармондорилар, ишқорий моддалар ва бошқа физиологик жараёнларнинг маромиде кечиниши таъминлайдиган моддалар кўп.

Тоғ олча ёки оддий олча қорқисдан тайёрланган ичимликлар кўп фойдаландир. Ташналикни қондириш мақсадида айрим ҳолатларда анор ёки жийда қайнатмаларидан ҳам фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Агар кишида ташналик билан бирга қабзят учраса у ҳолда сабзи, қарам, қовоқ сувларини ичириш мумкин. Ташналикни қондириш ниятида наъमत қайнатмасини ичиш дар

мондорилардан С. В. В. ҳамда оқсил моддалар билан етарли даражада таъминлайди. Булардан ташқари қовун ва тарвузларни истеъмол қилиш ҳам фойдаланишга шарт-шароит яратаяди.

Аммо меъридан унутмаслик керак, чунки бундай ичимликларни кўп миқдорда ичиш ошқозон безларининг шиллиқ қаватини емириши мумкин. Натижада ушбу парда юққалишиб, ошқозон безларининг бир қисми нобуд бўлади. Бу ҳолда меърида шиллиқ қаватини қоплатиш керак. Натижада оқват ҳазм бўлмайди ва ошқозон ичак йўллари касалликларни келиб чиқаради.

Энг муҳими тозалик, озадаллик алоҳида эътибор бермоқ керак.

Йўлдош ҲАСАНОВ,
тиббёт фанлари доктори.

КАЛЛОБЛИК

Ўздавстандартнинг маълумотларига қараганда, турли ашёларни ишлаб чиқаришда қонда бўзилишлар бу йил ўтган йилга нисбатан анча камайди, аммо, афсуски, тугатган йўқ. Пластмасса илғич ясашда ҳам қаллоблик қилиш шартми? «Мадон» қўшма корхонасининг ходимлари шу ишда ҳам қаллоблик қилишган экан, давлат назорати ходимлари уларнинг кўзларини очиб қўйишди.

Давлат назорати ходимла-

ри «Ўзбекмебель» Тошкент давлат акционерлик корхонаси ишлаб чиқарган мебель жиҳозларини, Қарши тўқимачилиги ишлаб чиқарган бирлашмасида тикилган эркаклар ва аёллар либосларини, Гулистон сўт заводида тайёрланган ёни сотишда чиқаришга рухсат бермадилар. Ҳатто, «Эталон», яъни, Намуна деб аталган бирлашма маҳсулотлари, электротехника, автомобиль радиодантеналари ҳам

намуналикдан йироқ экан. Чўқурсойдаги бетон деворлар ва керамзит ишлаб чиқарадиган комбинат, Самарқанднинг «Сино» совутгичлар заводи, Охангарон туман маҳаллий хизмат маркази, Шахрисабз мебель фабрикаси, Иштиқон туман саноат комбинати, яъни Тошкент консерв комбинати, Паркент вино заводи ва бошқа жуда кўп ишлаб чиқариш корхоналари давлат назорати ходимлари томонидан жазоландилар.

(ЎЗА мухбири).

Давлат назорати текширишларининг натижаси бўйича йилининг биринчи ўрмида корхоналарнинг ўз маҳсулотларини сотганлари 34 прим миллион сўм чикариб ташланди, жаримлар солиниди, маъмурий қоралар кўрилди. Аммо, ҳавога ўчиб кетган маблаг ва материалларни, бозор иқтисодиётига бориш йўлида йўқотилган вақтни қайтариб бўладими?

(ЎЗА мухбири).

МИЛЛИЙ УСЛУБДА

Яқинда Қизилтепадаги Бўстон маҳалласида янги «Хўмо» ошхона-чойхонаси ишга туширилди. Унинг қурилишига матбуот жамаиати жамғармасидан 6,5 миллион сўмлик маблаг ажратилган эди. Бино теънариги устулар билан беэади. Ёроқ устуларга қўли гул дурдгорлар ака-ука Бахтиёр, Меҳриддин, Муҳиддин, Фахриддин Музаффаровлар миллий-анганавий нақш ўйиб туширишган. Шунингдек бу ерда янгидан деҳқон бозори ҳамда «Бўстон» номи хал моллар дўкони ҳам қад ростлади.

С. ЭҒАМОВ.

АНДИЖОНДА ЁҚЛАНДИ

Андижон давлат университети қошида ташкил этилган Батан тарихи илмий кенгаши йилги йилда дастлабки икки диссертация ёқланди. Ўзбекистон Республикаси телевидение компанияси раисининг ўринбосари Карим Расулов ва Фаргона политехника институтининг катта ўқитувчиси Абдулқалил Комилов тарих фанлари номзоди илмий даражасини олишга муваффақ бўлди. (ЎЗА мухбири).

ЗАВҚЛИ ҲОРДИК

Наманган вилоят касабаси уюшмаси кенгаши ўқитувчиларнинг намунали дам олишларини уюштирди. Уларга вилоятдаги ҳамда бошқа жойлардаги энг яхши санаторийлар, дам олиш уйлари, саёхатчилар базаларига йўлланмалар тақдир қилинди. Аммо кўпчилик вилоят ҳудудидан дам олишни афзал қўрди. Вилоят касабаси уюшмаси кенгаши вазирини ҳисобга олиб, кўпчиликка Чортоқдаги санаторийларга, «Пахтачи» дам олиш уйига, «Қўсарой» саёхатчилар базасига йўлланмалар берди. Йўлланмаларда илгаригидек мажбурий мuddат кўрсатилмаган. Истаган одам 12 кун ёки бир неча кунлик ҳам йўлланма олиши мумкин. Ёзи татил мавсумида вилоят касабаси уюшмаси кўмагида мингдан ортиқ ўқитувчи ўз соғлиқларини тиклаб, мазмунли дам оладилар.

(ЎЗА).

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясига қарашли Тошкентдаги таъриб станцияси жамоаси лаборатория мудири, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди И. Анорбоевга отаси Турсунат НУРЛИБОВнинг вафот этганини муносабат билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

АСАЛАРИЧИЛИКНИ ЎРГАНИНГ!

Тошкент вилояти Тошкент туманидаги 19-сон ҳунар-техника билим юрти.

1993—1994 ўқув йили учун 11-синф ҳажмида маълумотли 30 ёшгача бўлган йигит ва қизларни асаларичи-дурдгор мутахассислиги бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиниш мuddати — 1 йил. Ўқиниш даври узлуксиз меҳнат фаолиятига қиради. Билим юртини аъло баҳо билан битирган ўқувчиларга асаларичилик олий ўқув юртига кириш учун йўлланма берилади. Улар олийгоҳга конкурсиз қабул қилинади.

Ўқувчилар стипендия, тўрт маҳал иссиқ оқват, кийим-бош, талабалик гувоҳномаси билан таъминланадилар.

1994 йил 1 апрелдан ишлаб чиқариш амалиётига юбориладилар. Жамоа хўжаликлари ва давлат хўжаликларидан йўлланма билан келганлар ўз жойларига ишлаб чиқариш амалиётига ҳамда ўқиниш тугатганларидан сўнг ишга юбориладилар.

Ўқувчилар амалиёт даврида ишлаган иш ҳақларининг 50 фоизини оладилар. Ўқиниш битиргандан сўнг ихтисослик бўйича диплом берилади. Ўқиниш қирувчилар билан 1993 йил 31 август

кунга сўхбат ўтказилади. Ўқиниш 1993 йил 2 сентябрдан бошланади. Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти раҳбари номига ариза, таржиман ҳоли, тузилганлик ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, тавсифнома, турар жойидан маълумотнома, 3х4 см катталикдаги 6 донга сурат, тиббий маълумотнома (ОБ/У андозада), хўжаликдан йўлланма.

Ҳужжатлар 30 августгача қабул қилинади.

Билим юртининг манзили: Тошкент вилояти, Тошкент тумани, М. Абдураҳмонов номи жамоа хўжалиги, 2-бўлим, 19-сон ХТБО. [Билим юртига келиш учун «Чор-су» метросининг автостанциясидан 466- ва «Тошкент-Култепа» автобусига чиқиб, 19-бўлим юрти бекатига борилади]. Телефон: 56-689.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

Генерал Петров номи
музикачилар тарбияловчи республика
мактаб-интернати
1993—94 ўқув йили учун қуйидаги
мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

Флейта, габои, кларнет, фагот, волторна, труба, тромбон, туба, зарб билан чалинадиган асбоблар бўйича мутахассислар тайёрланади.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ўқиниш 4 синфини тугатган ўғил болалар қабул қилинади.

Қуйидаги ҳужжатлар ҳавола қилинади:
1. Тиббий маълумотнома, 2. Тузилганлик ҳақидаги гувоҳнома, 3. Турар жойдан маълумотнома, 4. 6 донга 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат.

Аризалар 1 сентябргача қабул қилинади. Билим манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, 700207, «Галаба»нинг 40 йиллиги» мавзеси, 2-қават, 28-уй, Автобуслар: 30, 110, трамвайлар: 29, 6, «Гўзал» бекати. Телефон: 97-96-40.

ХЎЖАЛИКЛАР,
КОРХОНАЛАР,
ТАШКИЛОТЛАР
ҲАМДА БАРЧА
ҲУҚАРОЛАР
ДИҚҚАТИГА!

ГАЗЕТАМИЗДА СИЗ-НИНГ РЕКЛАМА, ҚУТЛОВ, ТАБРИҚНОМА, ОЛДИ-СОТДИ ХУСУСИДАГИ ЭЪЛОНЛАРИНГИЗ ТЕЗДА БОСИБ ЧИҚАРИЛАДИ.

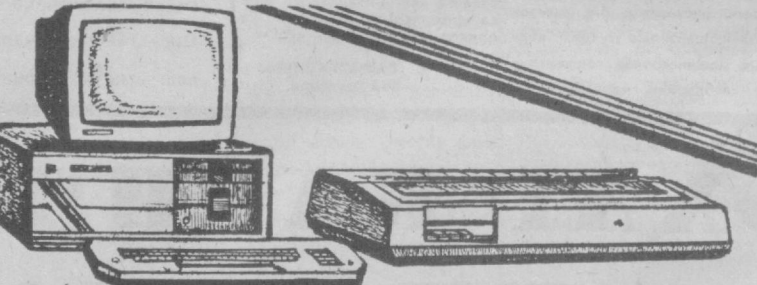
Манзилгоҳимиз: Тошкен шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй, 546-хона.

ХАТ ЕЗИНГ, ТАШРИФ БУЮРИНГ, ҚУН-ФИРОҚ ҚИЛИНГ.

ЖАМОА, ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ФЕРМЕРЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «АЛГОРИТМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ШУ КОРХОНАДА ТАЙЕРЛАНГАН ИНФРАҚИЗИЛ НУРЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАНГАН МЕВА-САБЗАВОТ ҚУРИТИШ ШКАФЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ. ШУНДАЙ ҚУРИЛМАЛАРДАН ХЎЖАЛИКЛАРДА ФОЙДАЛАНИЛСА, ПИШИБ ЕТИЛГАН МЕВА-САБЗАВОТЛАРНИ ҲЕЧ ҚАНДАЙ НОБУДГАРЧИЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙ ПЕШМА-ПЕШ ҚУРИТИБ

ОЛИШ ИМКОНИЯТИ ВУЖУДГА КЕЛАДИ. МЕВА-САБЗАВОТЛАР БУНДАЙ ШКАФЛАРДА ҚУРИТИЛГАНДА НОЗ-НЕЪМАТЛАРИНИНГ ДАРМОНДОРЛАРИ 85 ФОИЗ САҚЛАНИБ ҚОЛАДИ. ҚИШДА ЭСА ШУНДАЙ МЕВА-САБЗАВОТЛАР 80 ФОИЗ ЎЗ ҲОЛИГА ҚАЙТАДИ. МЕВА ВА САБЗАВОТЛАР ТАВСИЯ ЭТИЛГАН ШКАФЛАРДА ҚУРИТИЛСА, УЗОҚ МУДДАТ САҚЛАНИШИГА ЖАҒОЛАТ БЕРИЛАДИ.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ЭЪТИБОРИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «АЛГОРИТМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ «АГАТ-9» ТИПИДАГИ КОМПЬЮТЕРЛАРНИ СОТИБ ОЛИШНИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ. «АГАТ-9» КОМПЬЮТЕРЛАРИ ФОЙДАЛАНИШ УЧУН МУРАҚАБ ЭМАСЛИГИ ҲАМДА ҚУЛАЙЛИГИ БИЛАН АЖРАЛИБ ТУРАДИ.

Мева-сабзавот қуритиш шкафлари ва «АГАТ-9» компьютерларини сотиб олиш юзасидан «Алгоритм» бирлашмасига мурожаат этинг. Бирлашма манзилгоҳи: 700208, Тошкент шаҳри, И. Усмонов 6-тор кўчаси, 71-уй. Телефонлар: 74-84-37, 74-56-01.

Бош муҳаррир Н. ЕҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Н. ҚАЙУМОВ, М. ИСЛОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, М. ҚАЙУМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), О. ГОДУРОВ (масъул котиб), Н. ОРМОНОВ, К. РИХСИЕВ, Э. ИБРОҲИМОВ, Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Уз-плодоовощинпром» концерни, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Қишлоқ ҳақиқати» журналистлари жамоаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР, Мухаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93, Масъул котиб ўринбосарлари — 32-56-25. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51, 33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими — 32-56-31. Иккинчи ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими — 32-56-22. Мелiorация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Базитиш бўлими — 32-58-79.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000096. Буюртма Г.481. 29880. нусхада босилди, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қороз бичими А—2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди — 21.30

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6